Anul al 58-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { În România 2 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 125 Luni 12 Mai 1941
8 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

„ASOCIAŢIUNEA" SIBIIU

Problema sănătăţii obşteşti

In legătură cu această problemă de importanţă vitală, s'a luat în ultimul consiliu de miniştri hotărîrea de a se da serviciilor sanitare o organizaţie unitară. In prezent, pe lângă serviciile sanitare ale statului, mai există servicii similare ale Asigurărilor Sociale, ale Căilor Ferate şi ale altor instituţii publice. Prin hotărîrea despre care este vorba, aceste servicii nu se desfiinţează, ci, pentru a se asigura populaţiei o mai bună asistenţă medicală, ele urmează să fie organizate în comun.

Pe de altă parte, d. profesor dr. Tomescu, ministrul sănătăţii şi ocrotirilor sociale, a procedat la descentralizarea administraţiei sanitare.

Bine înţeles, între aceste două măsuri nu este nici o contradicţie. Nu se exclud una pe alta, ci se întregesc, înlesnind mersul spre rezolvarea problemei privitoare la sănătatea obştească. De altfel, nevoia imperioasă a descentralizării, deci a descongestionării autorităţii centrale, a fost de mult şi vine simţită în toate domeniile de activitate a statului.

Bunăoară, este caracteristic şi mult grăitor în această privinţă spectacolul ce-l prezintă ministerul instrucţiunei şi educaţiei naţionale la începutul fiecărui an scolar şi destulă vreme după acest început. Nu numai birourile, sălile de aşteptare şi culoarele, ci şi străzile din jurul ministerului gem de mulţimea solicitanţilor în aşteptarea unei audienţe la domnul ministru sau a unei rezoluţii pe care, chiar în chestiuni de importanţă secundară, nu o poate da decât autoritatea centrală.

Intorcându-ne la chestiunea organizaţiei sanitare, stăruim din nou asupra adevărului că organizaţia unitară a tutulor acestor servicii se împacă foarte bine cu descentralizarea, ceeace înseamnă cu împărţirea de drepturi şi îndatoriri.

Iată, aşa cum reiese din amănuntele ce se dau despre măsura în care d. profesor P. Tomescu a aplicat principiul descentralizării, întinzând atribuţiunile şefilor de spitale şi alte instituţii sanitare în chestiuni de ordin gospodăresc a serviciilor respective şi rezervând pentru ministru şi minister chestiunile de ordin general, precum şi controlul superior al mersului serviciilor.

Prin reforma săvârşită de d-sa, atribuţiuni mai largi — în aceeaşi proporţie şi răspunderi mai mari — se dau inspectorului general sanitar, care, între altele, are dreptul de a acorda medicilor şi celuilalt personal în subordine permise şi concedii până la o lună de zile, de a aproba cheltueli ce trec de suma de 10.000 lei lunar, de a numi în mod provizoriu interni şi medici secundari de spitale, etc.

De asemenea, prin descentralizarea hotărîtă, atribuţiuni mai largi decât cele ce aveau până acum capătă eforiile sanitare judeţene şi municipale, medicii primari ai judeţelor şi medicii şefi ai municipiilor, directorii şi administratorii diferitelor şcoli ce depind de ministerul sănătăţii şi ocrotirilor sociale, medicii de circumscripţie rurale şi, în genere, toţi câţi sunt puşi în fruntea unei instituţiuni cu caracter sanitar.

Nu vom stărui asupra avantagiilor evidente ce prezintă o descentralizare bine chibzuită şi inspirată numai de intenţia de a înlesni bunul mers al serviciului. Este deajuns să relevăm că, datorită trecerei unor atribuţiuni asupra organelor în subordine, multe chestiuni şi mai cu seamă chestiuni, care prin natura lor sunt urgente, pot fi rezolvate pe loc mult mai repede şi mult mai bine de cum era cazul atunci când numai ministerul avea chemarea să se pronunţe asupra lor.

In al doilea rând, stimulezi mult mai bine iniţiativele locale atunci când persoana sau autoritatea, care conduce o instituţie, are latitudinea de a lua măsuri — se înţelege cu obligaţia de a răspunde potrivit prevederilor legei, pentru greşeli sau eventuale abuzuri.

Un decret privitor
la instituirea rangurilor pentru reprezentanţii diplomatici ai Rusiei în străinătate

Moscova, 9 (Rador). — Agenţia „Tass" transmite decretul dat de prezidiul sovietului suprem al U. R. S. S., referitor la instituirea rangurilor pentru reprezentanţii diplomatici ai U. R. S. S. în străinătate:

Decretul are următorul conţinut:

In scopul de a se institui pentru reprezentanţii diplomatici ai U. R. S. S., ranguri, care sunt în general acceptate în relaţiile diplomatice internaţionale şi pentru a conforma aceste ranguri cu importanţa şi volumul puterilor cu care sunt însărcinaţi reprezentanţii diplomatici ai U. R. S. S., prezidiul sovietului suprem al U. R. S. S., a decis: 1) să instituie pentru reprezentanţii diplomatici ai U. R. S. S., acreditaţi pe lângă guvernele străine, rangurile: ambasador extraordinar şi plenipotenţiar, trimis extraordinar şi plenipotenţiar, însărcinat cu afaceri; 2) să se propună consiliului comisarilor poporului ai U. R. S. S. pentru a se trece amendamentul corespunzător în regulamentul comisariatului poporului pentru afaceri străine.

DOUĂ DIVIZII CHINEZE INCERCUITE DE JAPONEZI

Shanghai, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas Ofi" transmite:

Comandamentul japonez anunţă că două divizii chineze, comandate de generalul Kuciung, au fost încercuite de trupele japoneze în regiunea muntoasă situată la 20 km. vest de oraşul Khuiki, din provincia Ecekiang.

Un soldat sârb, înapoiat acasă, povesteşte unui consătean, impresiile sale de pe front

SITUAŢIA PE TEATRELE DE RĂZBOI
Raidurile aeriene.—Operaţiile militare din Africa

de R. SEIŞANU

In ultimul timp atacurile aeriene germane şi britanice sunt organizate în formaţiuni masive din care fac parte şi tipuri de avioane mai puternice cu o rază mare de acţiune. In cursul nopţii de 8-9 Mai aviaţia germană de bombardament, în mai multe formaţiuni, a atacat portul Hull, de pe coasta orientală a Angliei, şi alte porturi de pe coasta Canalului Mânecei, precum şi instalaţiile industriale din Nottinghan şi Middland.

Au fost şi lupte aeriene între aparatele de vânătoare germane şi britanice deasupra litoralului de sud al Angliei.

In aceeaş noapte o flotă aeriană britanică a executat un raid până dincolo de Frankfurt-am-Oder, în regiunea Posen din zona frontierii occidentale a Poloniei. Impărţită în mai multe escadrile, această flotă a bombardat Hamburg, Bremen şi alte localităţi din zona coastei de nord-vest a Germaniei, precum şi alte obiective din Germania orientală. Comunicatul marelui cartier al armatei germane spune că o parte din avioane au trecut de capitala Reichului în regiunea Posen, iar pe lângă pagubele industriale mici, pierderile populaţiei civile în morţi şi răniţi sunt însemnate.

Aviaţia de vânătoare şi artileria antiaeriană germană au fost foarte active în cursul acelui raid britanic.

Am înregistrat eri duelul de artilerie grea între bateriile de coastă germane şi engleze, în zona strâmtorii Calais a Canalului Mânecii. Artileria grea germană a bombardat regiunea Douvres, iar cea engleză regiunea Boulogne-Calais.

Regiunea Douvres cu portul militar a mai fost supusă bombardamentului bateriilor de coastă cu bătaie lungă germane, în ziua de 28 Aprilie a. c. El a început la ora 8 dimineaţa şi a ţinut până la ora 3.30 d. a. Focul a fost deschis de bateriile germane instalate la capul Gris Nez, care e situat la o distanţă de 31 km. de coasta britanică.

La fiecare cinci minute un obuz de mare calibru traversa strâmtoarea Calais şi atingea obiectivul, iar după ora 10 dimineaţa obuzele cădeau în regiunea Douvres, la intervale mai scurte. Piesele grele britanice de pe coasta Canalului Mânecei au răspuns tirului bateriilor germane.

Ele au ţinut sub foc coasta franceză între Calais şi Boulogne. In timpul duelului de artilerie din 28 Aprilie şi 7 Mai c. au fost şi lupte aeriene deasupra Canalului şi în zonele litorale.

Organizarea apărării coastelor vulnerabile ale Angliei — coastele Canalului Mânecii şi ale Mării Nordului în primul rând — împotriva unei debarcări de trupe, sau a unor atacuri de pe mare al vaselor de război — este bazată şi pe folosirea bateriilor de coastă.

Apropierea coastei engleze a Canalului Mânecei de coasta franceză a aceluiaş canal, care e ocupată de germani, — în deosebi în zona strâmtoarei Calais, unde distanţa între porturile Calais (francez) şi Douvres (englez) este numai de 32 km. a determinat Anglia să dea o mare desvoltare organizării defensive a acestei frontiere maritime şi terestre printr'un sistem articulat de baterii de coastă fixe şi mobile, pe lângă celelalte mijloace defensive terestre, maritime şi aeriene: linii fortificate, terenuri minate, forţe armate speciale, baraj de mine, aviaţie de bombardament şi de vânătoare, artileria secundară, artileria automată aeriană, patrularea cu vedete rapide a zonei maritime, şalupe-automobile cu explozive, dirijate prin procedeuri telemecanice ş. a. Bateriile de coastă mobile prezintă avantajul că ele dispun de mobilitatea tactică şi strategică, ceeace permite transportarea lor în punctele cele mai ameninţate şi prezintă mai multă siguranţă şi economie în folosirea lor.

De oarece bateriile de coastă de mare calibru cu bătae lungă bat la o distanţă de peste 30 km., dincolo de limita vizibilităţii, ele sunt organizate atât pentru tragerea de interdicţie, cât şi pentru tragerea indirectă.

In cazul unei încercări de debarcare în forţă, tragerea indirectă peste limita vizibilităţii prezintă o deosebită importanţă prin efectele ce poate să le aibă. Bine înţeles că până acum nu se cunosc toate mijloacele de apărare ofensivă şi defensivă ale Marei Britanii, pentru cazul unei încercări de debarcări în forţă, în diferite puncte ale coastelor sale vulnerabile.

In marea Egee, detaşamente de infanterie italiene şi de marină, ajutate de forţe navale şi aeriene, au ocupat insulele Samos şi Furuni din apropierea arhipelagului Dodecanez.

In ziua şi noaptea de 8 Mai un mare convoi de vase comerciale britanice, protejat de două vase de luptă, câteva crucişătoare şi contratorpiloare şi un vas port-avion, a fost atacat succesiv în marea Mediterană occidentală de o formaţiune aeriană italiană compusă din mai multe avioane-torpiloare, de bombardament şi de vânătoare. In cursul atacurilor succesive ale avioanelor-torpiloare italiene împotriva vaselor de război britanice au fost şi lupte aeriene.

După comunicatul cartierului general al armatei italiene au fost atinse cu torpile câteva din vasele de război britanice, între care un cuirasat şi portaivonul, iar în cursul luptelor aeriene câteva avioane din ambele formaţiuni s'au prăbuşit.

In Irak, trupele lui Raşid Ali s'au retras, o parte în direcţia Falugia, iar altă parte, spre Nord. Trupele britanice şi indiene au capturat material de război şi numeroşi prizonieri. Baza aeriană dela Bagdad, care a fost violent bombardată, continuă să ardă.

In Africa de Nord, în sectorul Tobruk şi pe frontul Sollum, situaţia neschimbată.

In Abisinia, coloana britanică şi indiană ce înaintează dela nord spre Amba Alagi s'a apropiat de această localitate, ca şi coloana britanică ce înaintează dela sud.

Trupele italiene organizează rezistenţa în defileul Tosselli. In regiunea de sud trupele britanice au luat contact cu cele italiene la nord de Negheli.

In ultimul timp s'a vorbit de o eventuală ocupare a insulelor Azore, care sunt în posesiunea Portugaliei, de către Statele-Unite, cu scopul de a dispune de ele pentru o bază navală şi aeriană în Atlanticul central. Guvernul din Lisabona a publicat eri o declaraţie în care face cunoscut respectarea de către Statele-Untie a suveranităţii Portugaliei asupra insulelor sale din Atlantic, deci şi asupra Azorelor.

SECULARELE LEGĂTURI
ITALO-ROMÂNE
Declaraţiile făcute la banchetul oferit d-lui Pellegrino Chigi

Ministrul Italiei la Bucureşti, d. Pellegrino Chigi, părăseşte România chemat de guvernul său pentru o altă însărcinare. In timp de 2 ani şi jumătate de activitate neîntreruptă, d. Chigi a avut prilejul să cunoască ţăria sentimentelor pe care poporul latin dela Dunăre îl poartă Italiei şi simpatia sinceră cu care d-sa a fost înconjurat întotdeauna în mijlocul nostru.

La banchetul oferit de ministerul de externe, d. general Antonescu conducătorul Statului, şi-a exprimat regretul sincer şi cald, pentru plecarea d-lui Chigi, care a ştiut să adaoge pe lângă meritele carierii, sufletul latin care e trăsătura de unire între cele două popoare.

România — a spus d. general Antonescu — a întins peste veacuri o punte de unitate cordială şi sănătoasă, şi, ştergând umbrele trecătoare care au putut să întunece strălucirea învăţătoare a trecutului comun, păşeşte alături de Marea Italie a Ducelui Mussolini, nu numai la regăsirea unei ordine trecute, dar la întemeierea însufleţită a unei lumi noi.

Aderând cu încredere totală la Pactul tripartit, aşteptând cu seninătate instaurarea unei lumi noi, întemeiată pe justiţie, România îşi va urma fără şovăire politica sa de reconstrucţie naţională, întemeiată pe marile idei care stăpânesc azi lumea: naţionalul şi socialul.

In continuare, generalul Antonescu a spus că a găsit întotdeauna în d. Chigi, un colaborator plin de cordialitate şi de căldură, un înţelegător, nu numai iscusit, dar mai ales sincer şi amic al problemelor româneşti.

Aducându-i elogii în legătură cu contribuţia la schimbarea orientării raporturilor noastre faţă de Imperiul Italian, conducătorul Statului şi-a exprimat speranţa că nici sufletul românesc nici drepturile lui nu se vor şterge din cugetul oaspeteluţ care ne părăseşte, cu atât mai mult cu cât d. Pellegrino Chigi a asistat la cele mai mari transformări şi cele mai triste încercări ale noastre.

In răspunsul său d. Chigi, vorbind de amiciţia italo-română spune că ea a fost solemn consacrată prin adeziunea României la pactul tripartit prin care ea a intrat hotărît în colaborarea politică deschisă cu puterile Axei pentru reconstruirea Europei de mâine.

„Impreună cu profunda tristeţă ce-mi cauzează despărţirea de această ţară frumoasă, unde am fost atât de ospitalier primit de către puternicul şi simpaticul său popor, despre care de altfel voi păstra o amintire veşnică în inima mea, duc cu mine certitudinea că sentimentele care o unesc de Italia sunt durabile şi simţite" a adăogat d. Chigi.

Poporul român, în întregul lui, se asociază la regretul acestei despărţiri şi îşi exprimă speranţa că d-sa va păstra amintirea dragostei nezdruncinate pe care România a avut-o totdeauna pentru Italia, către care se îndreaptă şi azi ca şi eri glasul ce exprimă justele drepturi ale poporului latin dela Dunăre.

Presa americană
şi atitudinea Germaniei faţă de Irlanda

Berlin, 9 (Rador). — *In ultima vreme, presa nord-americană subliniază articolele şi discursurile engleze, prin care se cere ca Anglia să ocupe statul irlandez.*

„Washington Post", de exemplu, pretinde — la 8 Mai — că avioanele germane ar fi lansat nişte manifeste în Irlanda, prin care Germania ameninţă Irlanda cu bombardamentul, în caz că ţara nu va înceta să ajute pe fraţii lor din nord.

Cu privire la aceasta, cercurile politice germane declară că niciodată nu s'au aruncat în Irlanda asemenea manifeste. Dacă „Washington Post" este de părere că bombardarea centrelor de armament englez din Irlanda de nord va trebui să implice şi o revizuire a neutralităţii irlandeze, atunci să nu se uite faptul — prea bine cunoscut şi în Irlanda — că centrele de armament din Irlanda nu sunt decât Bastilii ale unităţii irlandeze, a căror distrugere ar aduce după ele deschiderea drumului spre o Irlandă liberă şi independentă.

Dar dacă articolul din „Washington Post", ca şi ştirea mincinoasă că Germania va bombarda Irlanda, au de scop să pregătească opinia publică mondială pentru un nou „caz Athenian", pentru a acuza Germania de această crimă, lumea îşi va da seama totuşi de dedesubturile unui asemenea plan gen Churchill, chiar după felul grosolan cum este conceput.

SOLEMNITATEA DELA FUNDAŢIA CAROL I

M. S. Regele părăsind palatul Fundaţiei.

Aniversarea ofensivei germane pe frontul de vest
Noua ordine in Balcani. — Atitudinea Turciei

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 9 Mai. — **Germania se află sub impresia aniversării marei ofensive germane pe frontul de vest, care a început la 10 Mai 1940.**

In comentariile presei şi posturilor de radio germane, se subliniază că şi celelalte campanii militare din război şi anume acelea din Polonia, Norvegia şi Balcani au trecut drept capodopere în istoria lumii. Prin victoria de pe frontul de vest, sistemul dela Versailles a fost definitiv răsturnat, Anglia alungată de pe continent, iar Germania a devenit marea putere a ordinei. In ce mod plin de răspundere înţelege Germania să fie această putere de ordine ,reiese din comentariile presei care se referă în special la situaţia din Balcani. Se subliniază că Germania nu are în Balcani niciun fel de interese, teritoriale sau politice, ci numai interese economic şi acestea numai în sensul ca printr'o colaborare strânsă a popoarelor din Sud-Estul Europei şi Balcani, aceste state să înflorească, iar standardul lor de viaţă să se ridice. Noua ordine politică din Balcani se cristalizează din ce în ce mai mult din aceste comentarii. In urma nouilor teritorii cari au revenit Bulgariei, aceasta a devenit şi o putere la Marea Egee, nu numai la Marea Neagră. S'a creiat statul croat, Grecia va rămâne independentă, dar redusă în teritorii, iar poporul sârbesc a fost limitat în graniţele lui naturale.

Comentariile găsesc în special cuvinte amicale la adresa României, a cărei atitudine loială faţă de Germania este subliniată.

Despre Turcia se spune că Germania este interesată ca între Turcia şi Bulgaria să existe legături de bună vecinătate. Se constată cu satisfacţie că pe de o parte mintea sănătoasă, nervii buni şi încrederea în sine a Turciei, iar pe de altă parte atitudinea loială a Germaniei, au înlesnit Turciei să-şi poată păstra independenţa deciziilor ei. Desfăşurarea militară a războiului din Balcani cât şi urmările de politică externă au îndreptăţit atitudinea Turciei, cât şi încrederea arătată în cuvintele Germaniei. La Berlin se manifestă o deplină înţelegere pentru demnitatea, siguranţa şi interesele vitale ale Turciei. Deasemenea se exprimă aşteptarea că Turcia va recunoaşte modul în care Germania a rezolvat din punct de vedere militar şi politic, problemele balcanice. Cuvintele cordiale ale presei germane faţă de Turcia au produs o atenţie şi mai mare, deoarece nu s'a vorbit în ultimele săptămâni deloc de acest stat. Cancelarul Hitler a vorbit deasemenea numai în cuvinte generale, despre Turcia, în discursul său din Reichstag. Dacă nână acum s'a tras din aceste fapte concluzia că problema Turciei nu a devenit încă matură pentru discuţii, azi, în urma comentariilor presei germane, se poate ajunge la concluzia contrarie. Intr'adevăr, multe vorbesc în favoarea faptului că tratativele turco-germane ce durează de mult timp ar fi ajuns la un sfârşit satisfăcător. Acest lucru ar fi foarte important, avându-se în vedere situaţia din Orientul apropiat.

Este exact că Germania nu a renunţat până acum la atitudinea ei rezervată, faţă de luptele din Irak şi că la Berlin se evită a se face interpretări prea optimiste asupra evenimentelor de acolo. Totuş, o serie de ştiri din lumea arabă din Egipt şi Siria dovedesc că succesele germane din Balcani şi Africa de Nord au făcut o impresie puternică asupra lumei arabe. Dacă acest lucru corespunde realităţii şi dacă s'a ajuns într'adevăr cu Turcia la o soluţie satisfăcătoare pentru ambele părţi, atunci aceste fapte ar însemna după înfrângerea Angliei în Balcani şi o înfrângere tot atât de gravă pentru imperiul britanic.

Politica Reichului in sud-est

Berlin, 9 (Rador). — **„Reichul şi noul Balcan". Sub acest titlu d. Karl Megerle, colaboratorul diplomatic al ziarului BERLINER BOERSENZEITUNG publică astăseară un articol-comentar al declaraţiunilor Fuehrerului, în discursul său dela 4 Mai, cu privire la politica Reichului în Sud-Est.**

După ce arată că această politică este caracterizată în primul rând prin lipsa de interese teritoriale ale Germaniei în Sud-Est şi prin seriozitatea cu care Reichul înţelege să răsplătească fidelitatea aliaţilor săi, autorul scrie următoarele cu privire la ţara noastră:

„Atitudinea extrem de leală a României nu va fi uitată de Germania, tot aşa de puţin ca şi colaborarea înţelegătoare a Ungariei şi atitudinea credincioasă a Bulgariei".

Autorul se ocupă apoi de raporturile turco-germane, scoţând în evidenţă nuanţa cu care Fuehrerul a ştiut şi a înţeles să le caracterizeze: „Cuvintele închinate de Fuehrer fostului aliat din războiul mondial sunt expresiunea înţelegerii şi capacităţii cu care Germania ştie să distingă în raporturile dintre cele două ţări, trecătorul de permanent şi lucrurile mărunte de marea linie a evoluţiei evenimentelor.

„BERLINER BOERSENZEITUNG" mai publică apoi o dare de seamă despre cuvântarea ţinută de d. general Antonescu la banchetul oferit fostului ministru al Italiei la Bucureşti, d. Pellegrino Ghigi.

„In această cuvântare, — scrie corespondentul ziarului, — Conducătorul Statului a subliniat legătura României cu Imperiul Italian. România n'a aderat numai la pactul tripartit, împreunându-şi astfel credinţele sale cu acelea ale Reichului German, ale Imperiului Italian şi ale Japoniei, ci a trecut şi la o revizuire asemănătoare a conştiinţei sale naţionale şi la înnoirea instituţiunilor sale de Stat, în spiritul noului Europe".

CONSILIU DE CABINET LA VICHY

Vichy, 9 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „D. N. B." anunţă că un consiliu de cabinet a avut loc Vineri seară aci sub preşedinţia generalului Huntziger, ministrul de război.*

Soldaţi germani la poalele Vezuviului